

Становище

от

Проф. д-р Ромео Александров Смилков

АМГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив

за

Дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

на **Лидия Константинова Жекова**

Тема:

**ПРОБЛЕМИ НА ИНТЕРПРЕТАЦИЯТА
В КАМЕРНО-ИНСТРУМЕНТАЛНИТЕ АНСАМБЛИ С ПИАНО В
ТВОРЧЕСТВОТО НА КОНСТАНТИН ИЛИЕВ И ЙОРДАН ДАФОВ
СЛЕД 1970 г.**

**НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София
Катедра „Камерна музика и съпровод“**

Професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство

Докторското изследване на Лидия Константинова Жекова се жалонира от темпоралния параметър след 70-те години на ХХ век, в който се вписва част от камерно творчество *Константин Илиев* и *Йордан Дафов* – композитори с ярко и характерно присъствие в българската музикална култура. То е мотивирано от личен изпълнителски опит на докторантката - участията ѝ като камерен изпълнител на творби на К. Илиев и Й. Дафов. Основание „за предложените идеи по отношение на интерпретацията и ансамбловите проблеми“ (с. 8) е съвместната работа с видни камерни изпълнители. Сред тях е виолончелистът проф. Венцислав Николов. Важен е и личният контакт с композитора и диригента Йордан Дафов, във връзка с

премиери на негови творби, както и „проведените срещи и разговори с някои от техните първи и единствени до този момент изпълнители – виолончелистката Георгита Бояджиева, кларинетистът Росен Идеалов, цигуларят Недялчо Тодоров и пианистката Велислава Карагенова, които споделят своя опит, инструментални и ансамблови решения, възникнали при работата върху творбите” (с.8). На фона на тази убедителна мотивировка, ясно и точно са формулирани предметът, целта и задачите на изследването. Един от основните методи в осъществяването на изследователската работа е сравнителният метод. В зависимост от целта и поставените задачи, той се разгръща при съпоставянето на композиторските и изпълнителските виждания. На тази база са направени изводите от изследването.

Дисертационният труд съдържа следните основни структури: Въведение, три глави, Заключение, Приложения (№№1., 2., 3.), Източници, Художествено-творческа дейност на Л. Жекова.

В „Обобщена справка ...” (с. 167) Лилия Жекова точно и ясно формулира приносните моменти. Акцентите са поставени в следните направления: разглеждането за пръв път от позицията на интерпретатора на *Трио за цигулка, виолончело и пиано* от К. Илиев; поставянето за пръв път в центъра на научно изследване на личността на композитора и диригента Йордан Дафов и неговото камерно-инструментално творчество с пиано, съчетано с проследяване на творческия му път, лични и професионални контакти; за първи път е представен пълен хронологичен списък и жанрова систематизация на творбите на Й. Дафов (Приложение 3., с 176-178). Изведена е връзката учител-ученик и творческото сътрудничество на К. Илиев и Й. Дафов, в контекста на съвременната българска академична музика.

В **Първа глава** се осъществява кратък исторически обзор на българската музика след 70-те години на ХХ век до днес.

Втора глава се фокусира върху личността и творчеството на Константин Илиев, с акценти върху камерното му творчество и конкретно върху интерпретационните проблеми в едно произведение – Клавирното трио.

Трета глава е посветена композитора и диригента Йордан Дафов. Съдържа акценти върху творческата му биография с извеждане на основни стилови характеристики. Разглеждането на всички негови ансамблово-инструментални творби с пиано следва хронологична логика. Включва шест (6) заглавия на творби, създадени в актуалния период (от 2011 до 2017 година) на един творец като Дафов, отличаващ се с ярък реализъм в многостранното музикално поприще. Докторантката изтъква работата му, отличаваща се с „отдаденост и посветеност на музикалното изкуство” (с. 22) с редица оркестрови институции в България. (За мен е чест осъществяването на премиерата на *Концерт за пиано и оркестър оп. 60* от Николай Стойков със съдействие на Плевен Филхармония, под диригентството на маестро Йордан Дафов в залата на НМА “Проф. Панчо Владигеров” през 2009 година.)

Прави впечатление прецизното описание на раздел *Източници* (с. 179-184), който съдържа три основни структури: описание на *Използвана литература* (41 източника); *Интернет сайтове* (1); *Използвани записи*. Към последните са включени: *Записи на музикални произведения* и *Интервюта и документални записи*, описани отделно за двамата композитори. За Константин Илиев източници за изследването са петнадесет (15) *записи на музикални произведения* и четири (4) *Интервюта и документални записи*. За Йордан Дафов - седем (7) *записи на музикални произведения* и *Интервюта и документални записи* - четири (4).

От приложената информация за художествено-творческата дейност на Лилия Жекова става ясно, че тя има активна изпълнителска дейност в периода 2014-2019 година. Участва и в осъществяване на студийни записи.

По темата на дисертацията има три публикации. Всичко това е една солидна основа, в подкрепа на изпълнението на целта и задачите на изследването.

Стойностният дисертационен труд на Л. Жекова определено има принос към съвременното българското музикознание. Осъществяването на това изследване може да се определи като опит да се отговори на зададените от К. Беливанова въпроси още през 1989 г. за това, „с какво разполага българска музика”: „...Какво богатство държим в ръцете си? Как го наследяваме и какво ще правим занапред с него?”(с.11).

Изложеното по-горе ми дава основание да предложа на уважаемото жури присъждане на научна и образователна степен **„Доктор по музикознание и музикално изкуство”** на докторанта.

Ще гласувам положително - **„ЗА”**
присъждане на научна и образователна степен
„Доктор по музикознание и музикално изкуство”

Юли

проф. д-р Ромео Смилков

2020 г.

пианист